

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის
სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის
შ-89 წალენჯიხა-ობუჯი-ჯიხაშკარის
საავტომობილო გზის
კმ 7 - კმ 14.2 მონაკვეთის
სარეაბილიტაციო სამუშაოები

თბილისი 2018

შესავალი

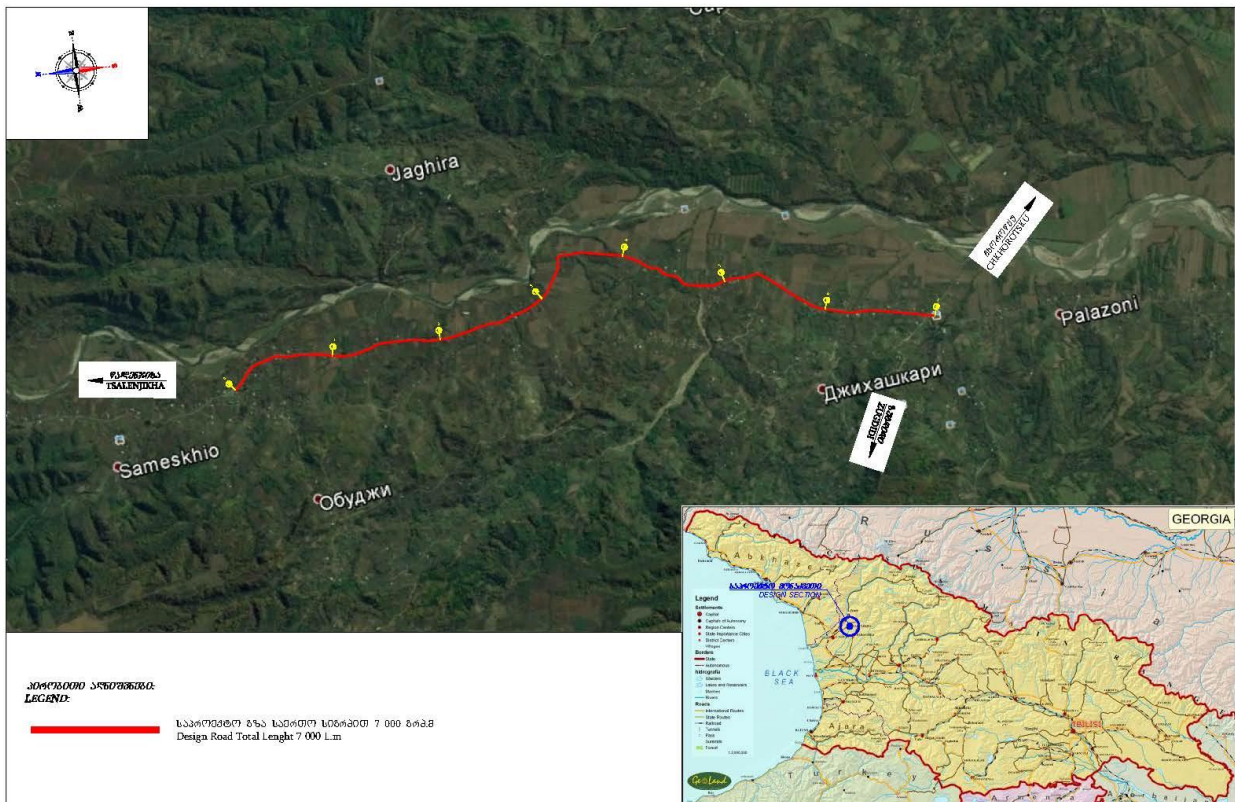
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის შ-89 წალენჯიხა-ობუჯი-ჯიხაშკარის საავტომობილო გზის კმ7-კმ14,2 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა დამუშავებულია “სუნსუნგის” მიერ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების და შესაბამისი ტექნიკური დავალების საფუძველზე.

ხელშეკრულების თანახმად “სუნსუნგის” სპეციალისტების მიერ ადგილზე განხორციელებული იქნა საპროექტო ობიექტის საველე-სადიები სამუშაოები.

წინამდებარე ანგარიში „გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა“ წარმოადგენს სატენდერო დოკუმენტაციის განუყოფელ ნაწილს, შესაბამისად მასში მოცემული ინფორმაციის საფუძველზე მშენებელმა კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება და მაქსიმალურად ეცადოს პროექტის განხორციელების დროს მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი გარემოზე მავნე ზემოქმედება.

საპროექტო ტერიტორია ადმინისტრაციულად მიეკუთვნება წალენჯიხის მუნიციპალიტეტს.

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის შ-89 წალენჯიხა-ობუჯი-ჯიხაშკარის საავტომობილო გზის კმ7-კმ14,2 მონაკვეთი ემსახურება ადგილობრივ დასახლებას და პარალელურად ერთმანეთთან აკავშირებს წალენჯიხასა და ობუჯის. ამ გზას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურული განვითარების თვალსაზრისით

ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები		
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საპროექტო მონაკვეთზე არსებული საგზაო სამოსი წარმოდგენილია ხრეშოვანი საფარით, რომლის სისქე მერყეობს 15-20 სმ-ის ფარგლებში. ხშირად ადგილებში შეინიშნება ორმოები. ხრეშოვანი საფარის საშუალო სიგანეა – 6 მ. მიწის ვაკისის სიგანე საშუალებას იძლევა მოეწყოს ორ ზოლიანი მოძრაობა, სტანდარტული მისაყრელი გვერდულების გათვალისწინებით, თუმცა ცალკეულ მონაკვეთებზე საჭირო იქნება მისი გაფართოება. მიწის ვაკისის სიგანე ცვალებადია და იცვლება 6.5 – 8.5 მ ფარგლებში.</p> <p>საპროექტო მონაკვეთზე მოსაწესრიგებელია ზედაპირული წყლების არინების საკითხები.</p> <p>საპროექტო გზაზე გვხვდება 13 სხვადასხვა დიამეტრის და განიკვეთის წყალგამტარი მილი, რომელთაგან 3 ექვემდებარება შეკეთებას, ხოლო დანარჩენი შესაცვლელია. ასევე გვხვდება 3 სხვადასხვა გაბარიტისა და კონსტრუქციის ხიდი. ერთი მათგანის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია, ხოლო მდ. ტორჩისა და მდ. პაპასკირეს ხიდები მითხოვენ შეცვლას. მოძრაობის ორგანიზებისა და კილომეტრული ნიშნები გზაზე ფაქტიურად აღარ არსებობს, მოწყობილია საინფორმაციო საგზაო ნიშნები, რომლებიც საჭიროებენ გამოცვლას. ცალკეულ მონაკვეთებზე (სავალი ნაწილის გაყოლებაზე) განლაგებულია განათების ბოძები.</p> <p>სოფლების მოსახლეობისთვის დაზიანებული ავტობუსის მოსაცდელები შეიცვლება და დამატებით მოეწყობა ახალი მოსაცდელები. საპროექტო გზის მიერ მონაკვეთზე მოეწყობა 7 ცალი ავტოპაველიონი.</p> <p>სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ, გზის ორივე მხარეს მდებარეობს მრავალი საცხოვრებელი სახლი და კერძო ნაკვეთი, რომელთა შესასვლელებზე ეწყობა ასფალტბეტონის საფარი, არსებულ ჭიშკრებამდე. შესასვლელების ფარგლებში აგრეთვე მონტაჟდება ლითონის მრგვალი მილები საკიუვეტო წყლების გასატარებლად. იგივე მიდგომაა გზის მიერთებებზე, რომლებზეც ეწყობა ასფალტბეტონის საფარი.</p> <p>საპროექტო გზის მონაკვეთი რომელიც მჭიდროდ დასახლებულ სოფლებზე გადის ხასიათდება ძალზე შევიწროვებული მიწის ვაკისით, რაც არ იძლევა ტროტუარებისა და ბილიკების მოწყობის საშუალებას.</p>	
	კლასიფიკაცია	დაპროექტების შედეგები
1	გზის სიგრძე (კმ)	7.0
2	საპროექტო სიჩქარე (კმ/სთ)	40.0
3	სავალი ნაწილის სიგანე (მ)	6.0
4	გვერდულების სიგანე (მ)	1.0
5	განივი ქანობი (%)	2.5
6	საფარის სისქე (სმ)	ასფალტის ზედა ფენა: 4სმ ასფალტის ქვედა ფენა: 6სმ
7	ხიდი (ცალი)	3
8	წყალგამტარი მილები (ცალი)	13
9	ავტობუსის გაჩერება (ცალი)	7
10	მიერთებები (ცალი)	24
11	ეზოში შესასვლელები (ცალი)	142
12	მშენებლობის ხანგრძლივობა (თვე)	8

ინსტიტუციური ორგანიზება ადგილობრივი ბიუჯეტი	სამშენებლო პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი: განსასაზღვრია	უსაფრთხოების სპეციალისტი: განსასაზღვრია																					
განხორციელების ორგანიზება საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	განმახორციელებელი ერთეული: საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	სამუშაოთა ზედამხედველი განსასაზღვრია -	სამუშაოთა კონტრაქტ ორი განსასაზღვ რია																				
ადგილმდებარეობის აღწერა																							
ინსტიტუტის დასახელება, რომლის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არის დაგეგმილი საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია	წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი																						
ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი																						
ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	მისამართი: თბილისი ალ.ყაზბეგის გამზირი #12 ტელ: 0322370508																						
ვინ არის მიწის არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)	მუნიციპალიტეტის საკუთრება																						
მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრე	საპროექტო გზის რეაბილიტაციისათვის საჭირო ქვა-მასალის მოსაპოვებლად მშენებელმა შესაძლოა გამოიყენოს წალენჯიხის მუნიციპალიტეტში მდებარე სოფ. საჩინოს ტერიტორიაზე არსებული ინერტული მასალის კარიერი, ზიდვის მანძილი 16კმ.																						
პროექტის განხორციელების არეალის ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო	<p>ჰაერში: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო ჰაერის ხარისხის პარამეტრები მაღალია</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს.</p> <p>ფლორა: აღნიშნულ ტერიტორიაზე პროექტის პირდაპირი ზეგავლენის ქვეშ გვხვდებოდა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ს.ს.ი.პ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიები, რომლების ამორიცხულ იქნა საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით.</p> <p>სადაც გვხვდება შემდეგი ჯიშისა და რაოდენობის ხეები:</p>																						
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">მერქნიანი სახეობების დასახელება</th> <th rowspan="2">ხეთა რაოდენობა</th> </tr> <tr> <th>ქართული</th> <th>ლათინური</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>აკაცია</td> <td>Acacia dealbata</td> <td>33</td> </tr> <tr> <td>თუთა</td> <td>Morus alba</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>გლედისჩია</td> <td>gleditschia caspica</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ლელვი</td> <td>Ficus carica</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>თელა</td> <td>Ulmus foliacea</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>		მერქნიანი სახეობების დასახელება		ხეთა რაოდენობა	ქართული	ლათინური	აკაცია	Acacia dealbata	33	თუთა	Morus alba	3	გლედისჩია	gleditschia caspica	1	ლელვი	Ficus carica	1	თელა	Ulmus foliacea	1		
მერქნიანი სახეობების დასახელება		ხეთა რაოდენობა																					
ქართული	ლათინური																						
აკაცია	Acacia dealbata	33																					
თუთა	Morus alba	3																					
გლედისჩია	gleditschia caspica	1																					
ლელვი	Ficus carica	1																					
თელა	Ulmus foliacea	1																					

	<p>ფაუნა: სარეაბილიტაციო გზა გადის დეგრადირებულ ტერიტორიაზე შესაბამისად ასეთ პირობებში ფაუნა ვერ იქნება მრავალფეროვანი. ძირითადად ფაუნა ქარმოდგენილია შინაური ცხოველების სახით, რომელიც არ საჭიროებს დაცვის სპეციალურ ღონისძიებებს. პროექტის მცირე არეალის გამო.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომელიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ რეაბილიტაციის ფაზაზე.</p> <p>სოციალური: საპროექტო სექციის 2 კმ-იან ზონაში შედის ხუთი სოფელი, 2992 ჯამური მოსახლეობით, მოსახლეობის სიმჭიდროვის ინდიკატორი შეადგენს 365.</p>
--	--

ეკონომიკური მნიშვნელობა

<p>ეროვნული კანონმდებლობა და პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მომზადებას და შესაბამისად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას.</p> <p>კონტრაქტორი ვალდებულია ნებისმიერი ტიპის საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, ხოლო დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში მთლიანი პასუხისმგებლობა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრასთან დაკავშირებული ხარჯების გაწევა ეკისრება თავად კონტრაქტორს.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობით გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ არის მოთხოვნილი მისი გარემოზე ზემოქმედების განხილვა, დამტკიცება ან ნებართვის გაცემა. თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <p>კონტრაქტორი ვალდებულია:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) აილოს ინერტული მასალების მოპოვების ლიცენზია ან მასალები შეიძინოს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (ii) აილოს ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, თუ ასფალტს აწარმოებს თავად, ან შეიძინოს ასფალტის ქარხნიდან, რომელსაც გააჩნია შესაბამისი ნებართვა; (iii) მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმდეს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისთვის, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად, ნაცვლად შემენისა; (iv) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული სამშენებლო ნარჩენები (მოჭრილი მიწა, სელიმენტები) განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან და ზედამხედველ კომპანიასთან; (v) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე კონტრაქტორსა და ოპერატორ ორგანიზაციას შორის ხელშეკრულების საფუძველზე (vi) თუ კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წლის განმავლობაში წარმოიქმნება 200 ტონაზე მეტი არა სახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან ნებისმიერი რაოდენობის სახიფათო ნარჩენი, უნდა მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმდეს კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა და დანიშნოს გარემოსდაცვითი მმართველი, რომლის ვინაობის შესახებ ინფორმაცია, უნდა წარუდგინოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
--	---

	<p>დაცვის სამინისტროს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად.</p> <p>კონტრაქტორი ვალდებულია სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის, ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის, ბეტონის კვანძის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიშის, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განთავსების ადგილის, ნარჩენების ინვენტარიზაციისა და მართვის გეგმის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმების ასლები, ასევე ნარჩენების განთავსებაზე შესაბამისი შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის ასლები წარუდგინოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს.</p>
--	---

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი

	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა პროექტი	A. რეაბილიტაცია	დიახ	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
რომელიმე	B. ახალი მშენებლობა	არა	
მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	არა	
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	არა	
	E. მიწის შექმნა	არა	
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები	არა	

3. შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
ზოგადი	ინფორმირება	<p>(ა) კონტრაქტორმა უნდა დაამზადოს საინფორმაციო ბანერი და განათავსოს სამშენებლო ტერიტორიაზე, სგდს-თან შეთანხმებულ ადგილას და შეთანხმებული დიზაინით. ამავე დროს, უზრუნველყოს მისი მოვლა-პატრონობა და დაცვა ამინდის ზემოქმედებისგან. ბან ერზე ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ საავტომობილო გზების დეპარტამენტში სამუშაოთა ზედამხედველ საკონსულტაციო კომპანიაში და მუნიციპალიტეტის გამგეობაში, რომელთაც მოსახლეობა შეიძლება დაუკავშირდეს გარემოზე ზემოქმედების ან სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით საჩივრების არსებობის შემთხვევაში.</p> <p>(ბ) მოპოვებული უნდა იქნეს მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის ყველა საჭირო ნებართვა;</p> <p>(გ) კონტრაქტორმა უნდა განაცხადოს ოფიციალური თანხმობა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორია ზემოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით;</p> <p>(დ) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში უნდა იქნეს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხურათ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთათ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ეცვათ ჩექმები);</p> <p>(ე) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მაჩვენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
ზოგადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მასალების / სამშენებლო ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირება დადგილზე, უნდა იქნეს გადახურული და მშრალ ამინდში გადმოტვირთვის დროს მოირწყოს მტვრის შესამცირებლად;</p> <p>(ბ) პნევმატური ბურღით ნგრევის, ასევე, მასალების ჭრისა და დაფქვის პროცესში მტვრის წარმოქმნა და გავრცელება შეზღუდული უნდა იქნეს მორწყვით და/ან მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანების გამოყენებით;</p> <p>(გ)) ნანგრევების დაყრა არ უნდა მოხდეს მიმდებარე ტერიტორიებზე;</p> <p>(დ) არ უნდა მოხდეს ნარჩენების დაწვა;</p> <p>(ე) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტოსაშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა;</p> <p>(ფ) მტვრის წარმოქმნელი სამშენებლო მასალები/ნარჩენები ტრანსპორტირების დროს უნდა იქნეს გადახურული/დატენიანებული მტვრის წარმოქმნის შემცირების მიზნით;</p> <p>(გ) საფარის არმქონე გზები უნდა მოირწყოს და მასზე მანქანების გადაადგილების სიჩქარე შეიზღუდოს 35 კმ/სთ-მდე</p>
	ხმაური	<p>(ა) ხმაური უნდა შემცირდეს სამუშაოების განხორციელების დროითი ლიმიტების დაწესებით 07-00 სთ-დან - 19.00 სთ-მდე; აუცილებლობის შემთხვევაში დამატებითი სამუშაო საათები უნდა შეთანხმდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან და საავტომობილო გზების დეპარტამენტთან</p>

		<p>(ბ) ოპერირებისას გენერატორების, ჰაერის კომპრესორებისა და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს. დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან;</p> <p>(გ) სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იმოდრონ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით;</p> <p>(დ) უნდა განისაზღვროს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მაქსიმალური ნებადართული სიჩქარე;</p> <p>(ე) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სატრანსპორტო საშუალებებისა და მანქანა დანადგარების სათანადო მოვლა და შესაბამისი ტექნიკური კონტროლი, რაც მინიმუმამდე დაიყვანს ხმაურს;</p> <p>(ფ) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; გამოყენებული უნდა იქნეს მაცუჩები.</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(ა) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწიოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლი ღონისძიებები, როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ ან სილის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში.</p> <p>(ბ) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე;</p> <p>(გ) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა ისე, რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით.</p> <p>(დ) ზეთები, გამხსნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს</p> <p>(ე) დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი). კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს, რომ არ მოხდეს ნავთობპროდუქტებისა და სხვა დამაბინძურებლების მოხვედრა ზედაპირული წყლის ობიექტში მიწისქვეშა წყლებში, წყალშემცველი შრის ჩათვლით.</p> <p>(ფ) არ უნდა მოხდეს ცემენტის, ბეტონის ან ასფალტის ნარჩენების ჩარეცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.</p> <p>(გ) ხიდეზე სამუშაოების განხორციელების დროს კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს საღებავების, ზეთების და საცხების შესაბამისი განთავსება, რომ არ მოხდეს მათი ჩაღვრა მდინარეში. აკრძალულია ნებისმიერი სახის ნარჩენის ჩაყრა მდინარის კალაპოტში. პოტენციური დამაბინძურებელი მასალები არ უნდა იქნეს დასაწყობებული მდინარის კალაპოტიდან 50 მეტრზე უფრო ახლოს..</p>

	<p>ნარჩენების მართვა</p>	<p>(ა) სამშენებლო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენისათვის გამოყოფილი უნდა იქნეს დროებითი და საბოლოო განთავსების ადგილები;</p> <p>(ბ) ინერტული სამშენებლო ნარჩენები გამოცალკევებული უნდა იქნეს სხვა ნარჩენებისგან(ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ინერტული სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, ხოლო სხვა სახის ნარჩენები უნდა შეინახოს სპეციალურ კონტეინერებში;</p> <p>(გ) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ჭარბი გრუნტის განთავსება უნდა მოხდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან წინასწარ შეთანხმებულ ადგილას;</p> <p>(დ) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მუნიციპალიტეტის უახლოეს ნაგავსაყრელზე.</p>
	<p>მასალების მიწოდება</p>	<p>(ა) გამოყენებული უნდა იქნეს ინერტული მასალის არსებული კარიერები, რომლებზეც</p> <p>(ბ) გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>(გ) ინერტული მასალის ახალი კარიერის ამოქმედების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>(დ) ინერტული მასალის მოპოვების კარიერი უნდა იქნეს დატერასებული;</p> <p>(ე) მდინარის კალაპოტში ქვიშა-ხრეში მოპოვება არ უნდა მოხდეს წყლის ნაკადში.</p> <p>(ფ) დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში. მოწყობილი უნდა იყოს დამცავი ბარიერები ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის.</p> <p>(გ) ინერტული მასალის კარიერი ან მისი გამოყენებული ნაწილი უნდა იქნეს აღდგენილი ან სათანადოდ დახურული თუ ლიცენზიის მოქმედების ვადა ამოწურულია ან ინერტული მასალის მოპოვება დასრულებულია;</p> <p>(ჰ) მასალების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში.</p>
	<p>ხეების დაცვა გზის გასწვრივ</p>	<p>(ა) ხეები გზის გასწვრივ არ უნდა მოიჭრას და არ უნდა იქნეს დაზიანებული;</p> <p>(ბ) ქვედა ტოტები შეიძლება შეიჭრას შერჩევითად სათანადო მეთოდით სამშენებლო</p> <p>(გ) სამუშაოებით გამოწვეული მექანიკური დაზიანების შესამცირებლად;</p> <p>(დ) საჭიროების შემთხვევაში უნდა მოეწყოს სპეციალური ღობეები ხეების გარშემო მექანიკური დაზიანების თავიდან ასაცილებლად;</p> <p>(ე) თუ რომელიმე ხე დაზიანდება, გახმება ან მოიჭრება სამშენებლო სამუშაოების გამო, კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს მის მაგივრად შესაბამისი ზომის ნერგების დარგვა 1:3-თან შეფარდებით საავტომობილო გზების დეპარტამენტთან შეთანხმებით</p>
<p>სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პირდაპირი ან არაპირდაპირი</p>	<p>კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია დაცულია შესაბამისად და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; კონტრაქტორმა ყურადღება

<p>მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>უნდა მიაქციოს, რომ საგზაო ნიშნები, გზების მონიშვნა, განათება, ბარიერები, მოძრაობის რეგულირების ნიშნები იყოს სუფთა და ჩანდეს გარკვევით. კონტრაქტორი ვალდებულია დააყენოს, გადაიტანოს, დაფაროს ან აილოს საგზაო ნიშნები სამუშაოების მიმდინარეობის შესაბამისად.</p> <p>უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ქვეითად მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს</p> <p>უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან საქონლის გადაადგილების საათებში; ▪ ტრანსპორტის მოძრაობა უნდა იმართებოდეს ისეთ თანამშრომლების მიერ რომელთაც გავლილი აქვთ ტრენინგი; ▪ გზის რეაბილიტაციის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ქვეითად მოსიარულეთა უსაფრთხო მისასვლელები შენობებთან. ▪ სამუშაოების განხორციელების დროს შენარჩუნებული უნდა იქნეს ტროტუარების /ქვეითად მოსიარულეთა სავალი ნაწილი დაცული უნდა იქნეს ტალახისა და ასამშენებლო ნარჩენებისაგან. ▪ კონტრაქტორმა და მიმწოდებლებმა დიდი და/ან მძიმე ტვირთების, სამშენებლო მოწყობილობების, მასალებისა და გრუნტის გადატანის დროს, რაც შეიძლება ნაკლებად უნდა გამოიყენონ ავტომაგისტრალები, მიიღონ სათანადო ზომების იმისათვის, რომ ტვირთგადამზიდი მანქანები არ ჩერდებოდნენ ავტომაგისტრალზე სამშენებლო ტერიტორიაზე შესვლის წინ. ▪ კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს ზომები მიწის სამუშაოებით გამოწვეული ტალახის გზებზე მოხვედრის შესამცირებლად. ▪ კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს ყველა ზომა იმისათვის, რომ გზის მიმდებარე მოსახლეობას რაც შეიძლება ნაკლებად ან საერთოდ არ შეექმნათ პრობლემები გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელების გამო.
---------------------------------------	--	---

4 მონიტორინგის გეგმა

საქმიანობა	რა? (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	სად? (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა)	როგორ? (უნდა განხორციელდეს)	როდის? (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა)	რატომ? (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ)	ვინ? (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე)

		განხორციელდეს მონიტორინგი)	პარამეტრიზე მონიტორინგი)			
სამშენებლო მასალებით მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექმნა ოფიციალური არხებით ლიცენზირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლის ოფისში, საწყობ ბაზაზე, მდინარის პირას, კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება	მასალებით მომარაგების ხელშეკრულება თა გაფორმებისას	ნაგებობის ტექნიკური გამართულობისა და გარემოსა და ადამიანის უსაფრთხოების უზუნველსაყოფად	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირ ება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	- სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; - ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; - ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებით	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	- მტვერით და მყარი მასალით ჰაერისა და გზების დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; - საავტომობილო მომრაობის შეფერხების შესაზღვრულად	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე - საწვავ-საპოხის ჟონვა - სამუშაო საათების დაცულობა	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	სამუშაო საათებში და მათ გარეშე	- ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირებლად; - მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შესაზღვრულად	სგდ; საპატრულო პოლიცია
- სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	- ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; - ტექნიკის გამართვა საწვავ- საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	საქმიანობის ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების პერიოდი	- ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება; - აალებადი ნივთიერებებისგან ხაძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი	სგდ

	<ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა: <ul style="list-style-type: none"> • მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი • საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო • საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები • სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან 				<p>დროული ლოკალიზების უნზრუნველსაყოფად და მოსალოდნელი ზარალის შესამცირებლად</p>	
ინერტული მასალების მოპოვება	<ul style="list-style-type: none"> - ინერტული მასალების შექმნა არსებული მომპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს; - მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; - კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან ჰარმონიზაცია; - ხრეშის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, ნაკადისაგან გამმიჯნველი ყრილების მოწყობით და ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად; -კარიერების მონიშვნა გამაფრთხილებელი ნიშნებით 	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება საქმიანობის ინსპექტირება	საბუთების შემოწმება საქმიანობის ინსპექტირება	<ul style="list-style-type: none"> - ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შესაზღუდად; - მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შესაზღუდად; -პირუტყვასა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან. 	სგდ

სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<ul style="list-style-type: none"> - ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში; - ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; - სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის 	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს); ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები	საბუთების შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	გარემოს დაცვა და დანაგვიანებისგან	სგდ
სახიფათო ნარჩენები	<ul style="list-style-type: none"> - ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; - სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის 	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების დროს	აზბესტემცველი მასალების შემცერება	სგდ; საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიადის ეროვნული სააგენტო
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	<ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება; - შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე 	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ; წაღწევის მუნიციპალიტეტი ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი
თხევადი ნარჩენების წარმოქმნა	<ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა და მომსახურება; 	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	- სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გამწვანების აღსაკვეთად;	სგდ; წაღწევის მუნიციპალიტეტი

	<ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; - საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა 			<p>გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში</p>	<p>- ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად</p>	<p>ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი</p>
<p>ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება</p>	<ul style="list-style-type: none"> - მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; - ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; - ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; - ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა 	<p>ქარხნის ტერიტორია</p>	<p>საბუთების შემოწმება</p> <p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>ქარხნის დამონტაჟებისა და მისი ოპერირების მთელ პერიოდში -</p>	<p>სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესაზღუდად;</p> <p>- ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად</p>	<p>სგდ;</p> <p>წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი</p> <p>ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი</p>
<p>შრომის უსაფრთხოება</p>	<ul style="list-style-type: none"> - მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პირადი დამცავი საშუალებებით; - სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის და პირადი 	<p>სამსენებლო ობიექტი</p>	<p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>სამუშაოთა წარმოების მთელ პერიოდში</p>	<p>მშენებელთა ტრავმატიზმისა და უბედურ შემთხვევათა ალბათობის შესამცირებლად</p>	<p>სგდ</p>

	უსაფრთხოების გამოყენების წესების ზუსტი დაცვა	საშუალებების				
--	---	--------------	--	--	--	--

<u>საქმიანობა</u>	<u>რა</u> (<u>პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?</u>)	<u>სად</u> (<u>არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?</u>)	<u>როგორ</u> (<u>უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?</u>)	<u>როდის</u> (<u>განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა ?</u>)	<u>რატომ</u> (<u>არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ?</u>)	<u>ვინ</u> (<u>არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე? ექსპლუატაციის ფაზა</u>)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების დასუფთავება	მგზავრებისა და მძღოლის მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა	გზის მიმდებარე ტერიტორია და კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი
სადრენაჟო კიუვეტების გამტარიანობის შენარჩუნება	კიუვეტების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლიმიერი დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისა და საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	საპატრულო პოლიცია წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი
გზის სარემონტო სამუშაოებისას წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა	წარმოქმნილი ნარჩენების დროული გატანა ნაგავსაყრელზე	გზის მთელ მონაკვეთზე	ინსპექტირება	გეგმიური სარემონტო სამუშაოების დასრულებისას	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი